

RAPPORT FRÅN DET SYSTEMATISKA KVALITETSARBETE VID VÄSTERÅS WALDORFSKOLA

2016-11-01

I detta dokument redovisas skolans löpande kvalitetsarbete och utvecklingsprocess. Dokumentet uppdateras varje år och finns tillgängligt på skolans hemsida.

Dokumentets struktur är alltid

- hur vi arbetar i vardagen just nu
- tidigare mål samt resultat av utvärdering
- vad vi vill förändra och utveckla, och i vilket tidsperspektiv
- vem som ansvarar för att förändringen sker
- hur vi utvärderar och följer upp vårt arbete

Elevantal

Västerås Waldorfskola har den 1 november 2016 122 elever, fördelade på följande klasser:

- förskoleklass
- klass 1
- klass 2
- klass 3
- klass 4/5
- klass 6
- klass 7
- klass 8
- klass 9

Årets klass ett har 17 elever, vilket är fler än på många år. Klass 4/5 delas efter jullovet.

Kö till flera klasser finns.

Gymnasiesärskolan är icke aktiv på grund av för få ansökningar.

Regelverk, styrdokument, kvalitetsarbete

Verksamheten regleras främst av Skollagen, Grundskoleförordningen och Läroplan för grundskolan, grundsärskolan och gymnasiesärskolan Lgr 11. Skolan använder sig också av Waldorfskolornas kursplan "En väg till frihet", som vi har möjlighet att ha som komplement till nationell kursplan. Där finns kursbeskrivningar och mål angivna.

I rutinerna för ett systematiskt arbete med att se tillbaka och reflektera över resultat ingår planering inför kommande läsår. Under studiedagarna på våren och efterarbetsdagarna första veckan efter sommaravslutningen sker utvärdering, omprövning och identifikation av utvecklingsområden för kommande läsår. Under läsåret utvärderas aktiviteter fortlöpande.

Det systematiska kvalitetsarbetet bygger på en kontinuerlig analys av verksamheten. Ett centralt forum för detta är kollegiets möte varje torsdag vari den pedagogiska

konferensen där all pedagogisk personal deltar ingår. Vid kollegiemötet diskuteras aktuella händelser, elevers och klassers utveckling och resultat och gemensamma aktiviteter. Rektor deltar i kollegiets möten. Alla kollegiemöten protokollförs. Vid två tillfällen/termin deltar all personal på skolan i kollegiemötena. Fritidshemmets personal har möte varje vecka. Föräldrarådet bjuds in till kollegiet två gånger/termin.

Trygghet och studiero, trivsel för elever och personal

Skolan arbetar aktivt för att säkerställa att det råder studiero i skolan. Skolan är liten och har i allmänhet en lugn, trygg atmosfär. Arbetssätt och aktiviteter syftar till att öka trivsel, trygghet och studiero.

Under ht 2016 uppdateras skolans likabehandlingsplan och ordningsregler. I flera klasser har också lärare och elever gemensamt utvecklat klassrumsregler.

Vid personalenkäten framkom att trivseln i stort är god, men att det finns områden att förbättra: arbetsbelastningen kan upplevas som hög, och känslan av att det är svårt att släppa arbetet på fritiden delas av flera. Det framkom att någon/några inte tycker att ledningen och styrningen av skolan är transparent och tydlig. Flera tyckte också att kollegiemötena är oengagerande och för långa.

Den "kartundersökning" som genomfördes ht 2015 visade inte på några orosmoment för eleverna. För de små barnen är kojbyggen och lek vid kojorna i utkanten av skolgården emellertid ibland en källa till konflikter.

De äldre eleverna, som inte är ute så mycket på raster, umgås i sina klassrum på övervåningen samt i matsalen på förmiddagsrasten, där mellanmål serveras.

Mål: Att trivseln på vår skola ska öka ytterligare och att eventuella orosmoment ska elimineras för eleverna. Att personalen ska uppleva större transparens och tydlighet vad gäller skolans ledning, och att kollegiemötena ska anpassas mer efter personalens önskemål och behov.

Hur går vi tillväga: Personal är alltid ute på gården på förmiddagsrasten. En resurs för lågstadiet anställs, som ytterligare ska öka tryggheten för eleverna som leker utomhus.

På fritidshemmet avdelas alltid en personal att vara nära de platser där kojor byggs, för att vid behov kunna ingripa och hjälpa.

På övervåningen är alltid personal närvarande på rasterna. En personal avdelas för att ta hand om skolbiblioteket, som också fungerar som uppehållsrum på raster.

I matsalen har elever och personal rast tillsammans.

Under året sker många festligheter, där alla elever får tillfälle att mötas och lära känna varandra under trygga former.

Mål: Att kollegiemötena ska upplevas som meningsfulla och givande.

Hur går vi tillväga? För förändring av kollegiemötena kommer rutinerna för ledningsgruppens rapport från ledningsgruppsmötena ändras, och kommer i fortsättningen att mailas ut till all personal för ökad tydlighet. Ett arbete med

att förnya och förändra kollegieordningen utifrån personalens önskemål inleds under ht 2016.

Vem ansvarar: Rektor är ytterst ansvarig för anställningar, samt för planering av fritidshemmets arbete. All personal är ansvarig för att finnas i närheten av eleverna under rast, samt vid behov ingripa.

Rektor ansvarar för att förändringar av rutiner kring rapporter och kollegiemöten kommer till stånd.

När ska vi utvärdera? Efterarbetsdagarna i juni 2017.

Vision och mål för skolans verksamhet

Skolan grundades 1986 och har under åren genomgått många olika utvecklingsfaser. Under 2013 vände skolans elevantal och ökade med 20 %.

Inför läsåret 2015/2016 har skolan startat en förskoleklass.

2016 fyller skolan 30 år. Detta jubileumsår kan generera mycket publicitet och tillfällen till marknadsföring:

Jubileumsfest i juni 2016 med många besökare.

"Ullfest" (hantverksmarknad) oktober 2016. En ny marknad planeras i april 2017 samt i oktober 2017.

Evenemanget "Det hemlighetsfulla hjärtat" på Stadsbiblioteket i oktober 2016, med föreläsare och utställning av elevarbeten.

En enkät för föräldrar på skolan genomförs.

Under året planeras flera gemensamma föräldramöten. Där talar vi om vår värdegrund och vårt arbetssätt.

Mål: Det tidigare långsiktiga målet som styrelsen har fastställt kvarstår: att att skolan år 2020 ska ha 150 elever, fördelade på en förskoleklass, nio grundskoleklasser samt en gymnasiesärskola kvarstår, även om det för närvarande inte finns några elever i gymnasiesärskolan.

Hur ska vi gå tillväga? Det viktigaste är vad vi gör här på skolan varje dag!

Genom att leva efter och arbeta utifrån vår värdegrund skapar vi förutsättningar för nöjda elever och föräldrar, vilka är vår bästa reklam och ger fler elever.

Flera evenemang genomförs och planeras.

Skolan gör också varje år utskick till alla blivande förskoleklasser och alla blivande förstaklassare.

Vem ansvarar: rektor, marknadsföringsgrupp och ledningsgrupp

När ska vi utvärdera? Under efterarbetsdagarna juni 2017.

Undervisningens resultat (betyg och nationella prov)

Bedömning av måluppfyllelse: Varje klass- och ämneslärare, för sig och tillsammans på konferenser, gör en bedömning av elevernas utveckling. Denna bedömning grundar sig på elevens hela skolgång, inlämnade uppgifter, resultat vid prov etc, arbete och delaktighet på lektioner, motivation m m.

I utvecklingssamtal, individuella utvecklingsplanen och i läsårsbrev formuleras och kommuniceras dessa bedömningar som hjälp för vidare utveckling. Denna ständigt pågående formativa bedömning syftar till elevdelaktighet och ökad medvetenhet om det egna lärandet. I klass 9 visas detta som betyg i samband med intagningarna till gymnasieskolan. Varje höst har skolan betygsinformation i klass nio då elever och föräldrar får ett enskilt samtal med varje ämneslärare inför de preliminära betygen och gymnasievalet.

Enligt 6 kap. 8§ Skolförordningen (2011:185) behöver inte Waldorfskolan sätta betyg innan ett ämne har avslutats. Detta ställer höga krav på skolan vad gäller att kontinuerligt informera elever och föräldrar om studieresultat och elevens utveckling. Det har identifierats behov av större tydlighet vad gäller formuleringar i de läsårsbrev som eleverna får vid slutet av varje läsår. Ett arbete har inletts i kollegiet för detta.

Mål: Att läsårsbreven ska avspegla elevernas utveckling på ett tydligt sätt, och att det ska finnas bättre dokumentation kring varje elevs utveckling att ta del av vid eventuellt lärarbyte.

Hur går vi tillväga? Genom samtal i kollegiet och beslut fattade utifrån det man kommer överens om där.

Vem ansvarar: lärarna. Rektor ytterst ansvarig.

När ska vi utvärdera: efterarbetsdagarna 2017

Elevhälsa, särskilt stöd

Skolans elevvårdsgrupp består av skolsköterska, speciallärare, samt ytterligare en lärare på skolan, vilken har ansvar för och är utbildad i det arbete med Projekt Charlie som är en av skolans metoder för konfliktförebyggande och trygghetsökande arbete. Rektor deltar vid varje möte.

En skolläkare finns anställd på skolan. Skolpsykologen deltar i elevhälsans möte en gång/månad och är då delaktig i planeringen, samt anlitas vid behov för observation, rådgivning, utredningar samt elevsamtal. Kurator deltar i elevhälsans möten varannan vecka, deltar i planering och utredning samt finns tillgänglig vid behov. Elevvårdsgruppen träffas varje vecka. Vid mötet förs protokoll. Vid mötet ligger fokus på planering och uppföljning av stödåtgärder, den psykosociala situationen i olika klasser, rådgivning och stöd till lärare samt samarbetet med elevernas vårdnadshavare. Med jämna mellanrum, minst en gång per läsår, genomförs en

elevhälsogenomgång då elevvårdsgruppen träffar alla klasslärare och går igenom eleverna.

Åtgärdsprogram färdigställs vid behov enligt gällande styrdokument och godkänns av rektor.

Skolsköterskan finns på plats en dag per vecka samt ytterligare en dag/månad. Under läsåret har skolsköterskan utbildat sig till diplomerad ANDT-coach (alkohol, narkotika, doping, tobak). Skolans policy mot tobak uppdateras under läsåret. Skolläkaren besöker skolan ett par gånger per termin. Skolan följer den nationella planen för elevhälsa.

Skolan har flera lärare som tillsammans ansvarar för det särskilda stödet, dels genom motorisk träning och reflexintegrering, dels genom Witting-metoden för läs- och skrivstöd, arbetsminnesträning med CogMed samt matematikstöd.

För elever med behov av extra stimulans och fördjupning erbjuder waldorfpedagogiken många möjligheter genom periodundervisningen och arbetet med periodhäften. Skolans bibliotek och internet är i det sammanhanget en viktig resurs. Det finns goda möjligheter för eleverna att fördjupa sig i ett valt tema, göra sidoprojekt eller specialarbeten.

Efter samtal om stödundervisningen på skolan framkom en önskan att ytterligare öka elevernas möjlighet till samarbete och grupparbeten, för att hjälpa elever med behov av stöd att känna sig delaktiga och stimulerade även när de inte deltar i klassens undervisning.

Under året har ett mål varit att skolan ska ha mer organiserat grupparbete i stödundervisningen. Speciallärare ska då stödja och hjälpa elever att öva det som behövs. Målet är att eleven så snabbt som möjligt ska gå tillbaka till och kunna delta helt i klassens arbete. Detta har också skett, men främst har specialläraren gått in i klasserna (främst på lågstadiet) och direkt i klassrummet kunnat ge specialanpassat stöd utan att eleven tagits från sin ordinarie grupp. Detta har skett eftersom vi under läsårets gång sett att den typen av stödverksamhet haft bäst effekt och varit något som både elever och lärare önskat.

Mål: Skolans specialundervisning ska leda till att elevers prestationer ökar, samt att elevers och även lärares arbete ska underlättas. Eleverna med behov av stöd ska kunna vara kvar i sina klasser i ännu högre utsträckning.

Hur går vi tillväga? Varje lärare har vid varje läsårs början ett möte med elevhälsan för att beskriva sin klass. Detta syftar till att eventuella svårigheter ska fångas upp och ett förebyggande arbete planeras och inledas.

Lärare har när som helst under året möjlighet att delta vid elevhälsans veckovis återkommande möten för att berätta om elever, svårigheter och få råd och stöd. Då kan också vidare åtgärder planeras, som sedan följs upp.

Vem ansvarar: rektor, elevhälsan.

När ska vi utvärdera: Efterarbetsveckan juni 2017.

Elevinflytande

Vid skolan finns ett elevråd och ett matråd som träffas kontinuerligt. Rektor utlyser elevrådsmötena. Mötet sker vid olika tider under veckan varje gång för att minimera risken att samma undervisning blir lidande, och för att underlätta för elever att delta i elevrådet. Elevrådet består av representanter för alla klasser. Vid elevrådets möten deltar rektor. Ibland bjuds representanter från köket in till matrådet.

I klasserna finns klassråd/klasstimme som behandlar olika aktuella frågor och eventuella problem.

Eleverna har i waldorfskolan, främst genom det lilla formatet på skolan och det faktum att avstånden mellan elever och personal är korta, omfattande möjligheter till inflytande över undervisningen. Det finns dock skäl att ytterligare förtydliga skolans policy vad gäller elevinflytande och deltagande i planeringen av undervisningen för att motsvara waldorfpedagogikens intentioner och skollagens krav. Ett policydokument för elevinflytande färdigställdes tillsammans med elevrådet under vt 2015. Det är viktigt att så många elever som möjligt ska kunna delta i elevrådet. Efter större evenemang och festligheter på skolan görs utvärdering tillsammans med eleverna.

Mål: Att eleverna ska känna att de har inflytande över sin skolsituation och över undervisningen.

Hur går vi tillväga: under kollegiets studie/arbetsdagar vid påsk 2017 kommer lärarna och rektor att diskutera hur vi bäst kan göra eleverna delaktiga i planeringen av undervisningen, undervisningsinnehåll och utvärderingar.

Utvärdering: efterarbetsdagarna i juni 2017.

Studie- och yrkesvägledning

Under hela klass 9 har en lärare ansvaret för studie- och yrkesvägledning i klassen. Årskurs 9 deltar i Gymnasiemässan samt har möjlighet att besöka de olika gymnasieskolornas "Öppet Hus".

Orientering om olika yrken förekommer förutom SYV-kontakten inom en rad skolämnen och undervisningsmoment samt vid praon i klass 8.

Mål: Att alla elever ska få tillräcklig och efterfrågad studievägledning på skolan samt möjlighet att besöka gymnasier.

Hur går vi tillväga? Som nu.

Ansvarig: rektor samt ansvarig lärare i klass 9.

Utvärdering: efterarbetsdagarna i juni 2017.

Skolbibliotek

Skolan har ett elevbibliotek som ligger på skolans översta våning. På biblioteket finns såväl fack- som skönlitteratur samt referenslitteratur. Eleverna har möjlighet att besöka biblioteket under hela skoldagen efter att ha fått tillstånd från sin klasslärare. Under ht 2016 flyttas skolbiblioteket till en annan lokal på skolans övervåning, inköp görs och en utrensning sker bland böckerna för att modernisera och uppdatera. En personal avdelas för att ansvara för biblioteket och för att kunna vara närvarande där under delar av dagen.

Dator med Nationalencyklopedin placeras i skolbiblioteket.

Mål: Att skolans bibliotek än mer ska utgöra en resurs för eleverna i skolarbetet, samt kunna hållas aktuellt och praktiskt välfungerande.

Ansvarig: rektor

Utvärdering: Efterarbetsdagarna i juni 2017

Fritidshemmet

I skolans lokaler finns fritidshem som tar emot barn från klass 1-6.

Fritidshemmet har egna, rymliga lokaler, hög personaltäthet och ett väl genomtänkt waldorfpedagogiskt arbetssätt. Fritidshemmet erbjuder såväl fri lek som ordnade aktiviteter, i hög grad genom utomhusaktiviteter. Inomhusverksamhet inkluderar hantverk och pyssel, bildskapande, spel och lek.

Fritidshemmets lokaler används av förskoleklassen under förmiddagstid.

Det övergripande ansvaret för fritidsverksamheten åligger rektor. En ansvarig har i sin tjänst att schemalägga, med stöd och i samarbete med rektor handleda personal samt planera arbetet på fritidshemmet.

Flera av den personal som arbetar på fritids arbetar också i skolan som resurs. Detta gör att samverkan skola/fritidshem följer naturligt av den insyn i båda verksamheterna som personalen har.

Det är skolans intention att ytterligare förbättra samarbetet mellan skola och fritidshem.

Mål: Att samarbetet och kommunikationen mellan skola och fritidshem ytterligare förbättras.

Hur ska vi gå tillväga: Regelbundna möten där skolpersonal och personal från fritidshemmet deltar.

Protokoll skrivs på de veckovisa möten med personalen på fritidshemmet som leds av ansvarig för fritidshemmet, och som kommuniceras till rektor för kännedom. Vid behov tas ärenden från dessa möten upp på lärarkollegiets möten.

Mål: Att fritidshemmets lokaler anpassas ännu bättre för förskoleklassverksamheten som sker på förmiddagarna.

Hur ska vi gå tillväga: ansvariga för fritidshemmet och förskoleklass planerar och genomför gemensamt de förändringar som krävs för att ytterligare förenkla och anpassa lokalerna för verksamheten. Regelbundna möten för planering och utvärdering med fritidsansvarig, förskoleklassansvarig och rektor.

Vem ansvarar: rektor, fritidshemsansvarig, ansvarig för förskoleklassen.

När ska vi utvärdera? Efterarbetsdagarna 2017.

Skolmat

På Waldorfskolan värdesätter vi kosten högt. Maten är till största delen vegetarisk med fullgott proteininnehåll. Kött eller fisk serveras två gånger per vecka. Maten är lagad från grunden och i första hand ekologisk eller biodynamisk. Köttet är ekologiskt eller svenskt och fisken MSC-märkt.

Varje dag serveras dessutom knäckebröd och/eller frukt. Maten serveras i klassrummen i den lägsta klassen, övriga äter i matsalen.

Eleverna har möjlighet att påverka maten genom matråd. Då bjuds ibland också personal från köket in för att främja dialog och delaktighet.

Ett tidigare mål var att vi ska bli bättre på att kommunicera med omvärlden vilka värderingar som styr vårt val av skolmat, och att föräldrar och elever blir mer delaktiga i tankarna kring skolmaten. Detta mål är under pågående arbete genom att en grupp på skolan (matgruppen) tänkt igenom och omformulerat vår policy för skolmaten (se texten ovan) samt genom att föräldrarådet bjuds in till kollegiet två gånger per termin. Elevernas röster blir hörda genom matrådet, som alltid hålls samtidigt som elevrådet.

Det har uttryckts önskemål om att personal från köket och övrig personal ska få tillfälle att mötas. Detta sker genom att köket bjuds in till kollegiet, två gånger per termin samt vid behov.

Rutinerna i köket har tydliggjorts genom beskrivande dokument. Rutinerna för sammanställning och beställning av specialkost har tydliggjorts och uppdaterats.

Mål: Att alla på skolan samt föräldrar ska känna sig välkomna till delaktighet runt skolmaten.

Hur går vi tillväga? Eleverna kan föra fram synpunkter till matrådet, föräldrarna via föräldrarådet som möter kollegiet regelbundet, övrig personal möter kökets personal regelbundet.

Vem ansvarar: rektor

När ska vi utvärdera? Efterarbetsdagarna 2017.

Arbetsgrupper och ansvarsområden

För att öka delaktigheten och engagemanget på skolan finns det olika arbetsgrupper. Dessa uppdateras utifrån verksamhetens aktuella behov varje läsår. Årets arbetsgrupper är:

Ledningsgrupp – Maria Flodén, Malte Nordling, Annela Åhs och Johan Hamrin. Gruppens uppgift är att vara stöd till rektor samt att göra konferensberedningen.

Elevvårdsgrupp – skolsköterska (1 gång/månad), Maria Flodén (rektor), Michèle Wall (ansvarig för arbete med Projekt Charlie), Emma Hamrin (speciallärare). Under läsåret anställs en kurator som ska ingå i elevvårdsgruppen varannan vecka. Skolpsykolog deltar vid elevvårdsmötet en gång/månad samt vid behov. Elevvårdsgruppen tar upp elever på klasslärares, förälders eller elevens eget uppdrag. Gruppen bjuder också in lärare för att tala om elever. Gruppen gör schema för läkepedagogen Göran Nilos regelbundna besök på skolan, då han observerar och träffar olika elever.

Lokalgrupp: Anna-Karin Odelberg, Anna Färnlöf, Malte Nordling, Emma Hamrin (städning). "Adjungerade" medlemmar (tillfrågas) – Johan Hamrin, Peter Åhs. Lokalgruppen ska bereda frågor för beslut (ta in offerter etc). Man kan komma till lokalgruppen med saker som behöver fixas.

Skolgårdsgrupp: Elsa Häger, Peter Åhs, Ola Wauge, Tove Steinholtz, Chris Lööf

Arbetsmiljöansvarig: Malte Nordling

Brandskyddsansvarig: Johan Hamrin

Möbler: Ola Wauge

Marknadsföringsgrupp: Anna-Karin Odelberg, Maria Flodén, Johan Edenskär

Assistentgrupp: Ola Wauge. Onsdagar varannan vecka erbjuder Ola två mötestider, morgon och eftermiddag då assistenter kan få råd och stöd.

Föräldraråd/föräldrasamverkan: Anna-Karin Odelberg.

Kulturansvarig: Malte Nordling.

Materialbeställning: Ola Wauge

Skyddsombud/fackombud: Malte Nordling

Matgrupp: Anna-Karin Odelberg, Ola Wauge, Louise Malmsten Lindqvist

Biblioteksansvariga: Mimmi Gränswall-Stuvemark, Chris Lööf

Skolaktiviteter

Skolan präglas i hög grad av traditioner och årstidsfester som ofta inkluderar medverkan av föräldrarna. Under läsåret genomförs t ex upprop, Mikaelifirande med draklek, höstfest innan höstlovet (Gyllene Oktobers fest), julavslutning, Valborgsmässofirande, städdagar, konserter och sommaravslutning. Varje år i februari har hela skolan gemensam friluftsdag med vinteraktiviteter. De äldre eleverna åker till Romme för utförsåkning på skidor under en dag. Skolan har projektveckor, då hela skolans elever och personal engageras kring ett gemensamt tema.

Mål: Att skolan ska möjliggöra tillfällen då elever från hela skolan får tillfälle att mötas och arbeta tillsammans.

Hur vill vi gå tillväga: Under läsåret kommer hela skolan att ha en eller flera projektveckor. Då kommer eleverna att få tillfällen att träffas och arbeta tillsammans. Dessutom sker planering och genomförande av våra fester och firanden tillsammans med elever då möjlighet finns.

Vem ansvarar: hela kollegiet, ytterst rektor och ledningsgrupp, i samarbete med elevrepresentanter.

När ska vi utvärdera? Utvärdering sker alltid efter varje genomförd projektvecka och aktivitet, samt under efterarbetsdagarna juni 2017.

Kompetensutveckling

Under konferenstid utbildas och fortbildas lärare att under konferenstid få ytterligare utbildning i läkepedagogik.

Alla lärare på skolan har inte utbildning i waldorfpedagogik, vilket vi gärna skulle vilja vore fallet. Därför ser vi till att waldorfpedagogisk fortbildning sker återkommande på konferenserna samt under för- och efterarbetsveckorna.

Flera lärare har deltagit i Oslokursen, en veckolång utbildning i waldorfpedagogik. Under läsåret har tre lärare på skolan påbörjat en deltidsutbildning för att bli waldorflärare.

En medarbetare fortsätter på skolans bekostnad sin utbildning till konstterapeut. Flera ur personalen har gått på olika kurser för att öka sin kompetens (utbildning i rit- och skrivprat, föreläsningar om olika funktionshinder t ex).

Mål: Att personalen på skolan ska få ta del av den pågående utbildning till waldorflärare som tre av lärarna på skolan inlett ht 2016.

Hur ska vi gå tillväga: Efter varje genomförd utbildningsvecka delger lärarstudenterna resten av kollegiet vad de gått igenom, läst och arbetat med under utbildningen. De för också vidare olika övningar de lärt sig.

Vem ansvarar: Rektor och ledningsgrupp ansvarar för planering av kollegierna. De som genomgår lärarutbildningen ansvarar för planering och genomförande.

När ska vi utvärdera: Efterarbetsdagarna juni 2017.